

Státnicové otázky bakalářského studijního programu Prezentace historického a kulturního dědictví

I. Historicko-kulturní oddíl

1) Velká Morava a počátky českého státu. (Karolinská a otonská renesance, Velká Morava a předrománské umění v Čechách).

2) Budování přemyslovského státu v 11. a 12. století. (Hradská soustava, seniorát a údělná knížectví, proměny vztahů ke Svaté říši římské, postavení církve. Románské umění v Čechách a v Evropě).

3) Český stát a střední Evropa v době dědičným přemyslovských králů. (Zlatá bula sicilská, proměna postavení církve, velká kolonizace, proměny územní politiky, střet univerzální a dualistické koncepce moci. Nástup gotiky ve Francii, její šíření do Evropy a raná gotika v Čechách; budování měst a hradů za posledních Přemyslovců).

4) Lucemburská éra v českých dějinách (Politický vývoj v kontextu se situací ve Svaté říši římské, proměny církevní správy a duchovního života. Území České koruny. Gotika doby lucemburské 14. a počátku 15. století).

5) Husitská revoluce. (Příčiny, ideologický základ a program, zasazení do kontextu hlavní směry, válka ve třech rovinách. Dopady husitské revoluce na umění 15. století).

6) Polipanské bezvládí a poděbradská éra. (Landfrýdy sjednocení utrakvismu, vnitřní a zahraniční politika Jiřího z Poděbrad, střet s papežstvím, válka s katolickou opozicí i Matyášem Korvínem).

7) Jagellonci v Čechách. (Kutnohorský náboženský mír, dovršení cesty ke stavovské monarchii, Vladislavské zřízení zemské, hospodaření šlechty ve vlastní režii, politický i ekonomický konflikt šlechty a měst. Umění pozdní gotiky a první ohlasy renesance v České koruně).

8) Nástup habsburské dynastie. (Střet centralistické vládní koncepce se stavovskou opozicí a jeho vývoj, vytváření nových úřadů, české země jako součást habsburské podunajské personální unie a důsledky pro vnitřní situaci. Renesanční umění v České koruně a jeho zahraniční inspirace).

9) Město ve středověku a raném novověku
(Správa, ochod a řemesla, změny postavení vůči panovnické moci a církvi, vzdělanost a kultura).

10) Venkov ve středověku a raném novověku
(Vývoj, způsob obdělávání půdy, kolonizace, emfyteutické právo, proměny postavení ve vztahu ke světské vrchnosti, role faráře).

11) Stavovské povstání, třicetiletá válka, počátky rekatolizace a změny v sociálně ekonomické oblasti. (Válka a české země, řešení „české otázky“, proměny ve složení šlechtických stavů. Robota a postavení poddaných. Nevolnické povstání 1680. Manýrismus a nástup baroka v 17. století.)

12) České země v 18. století, cesta k osvícenskému absolutismu, jeho projevy a důsledky. (Války o země Koruny české, vláda Marie Terezie, nevolnické povstání, ztráta státní samostatnosti, Josef II. a jeho radikální reformy. Umění vrcholného a pozdního baroka, rokoka a nástup klasicismu.)

13) České země a jejich vývoj počátku 19. století do r. 1850. (České národní obrození. Napoleonské války a františkovsko-metternichovský absolutismus; počátky romantismu a historizující tendence 19. století, Jungmann a Palacký; vznik zemských vlasteneckých spolků, společenská podpora kultury a vědy)

14) České země na cestě od neoabsolutismu ke konstituční monarchii přelomu 19. a 20. století. (Dozvuky revoluce roku 1848, formování občanské společnosti během 60. let, proměna role církve, ústavní změny na cestě k demokratizaci politické moci; umění na cestě od realismu po secesi).

15) Hlavní rysy hospodářského vývoje v českých zemích od manufakturní ekonomiky do roku 1914 (Rozmach manufakturního podnikání a zrušení nevolnictví, nástup a vývoj průmyslové revoluce. Industrializace českých zemí; moderní umění v českých zemích před světovou válkou)

16) První světová válka a česká společnost. (České země během války, politické důsledky války na monarchii a společnost, česká domácí a exilová politika, válka v kultuře a umění, od reflexe k legionářskému kultu)

17) Vznik ČSR a nástin politického a hospodářského vývoje do konce 20. let 20. stol. (Hlavní problémy konstrukce čs. státní identity v ideologii a politické praxi, klíčové body politického vývoje 20. let; umění v ČSR od krajinářů „českého domova“ přes hledání národního stylu v architektuře až po nástup funkcionalismu)

18) ČSR a krize třicátých let (Důsledky velké hospodářské krize, česko-německá politika v ČSR, čs. zahraniční politika na cestě k Mnichovu, funkcionalismus, předválečná avantgarda a surrealismus).

19) Druhá republika a protektorát Čechy a Morava, 1938-194 (Společnost a kultura tzv. druhé republiky, vznik protektorátu Čechy a Morava, otázka odboje a kolaborace, zahraniční odboj a čs. diplomacie během války, umění ve službách diktatury, zvrhlé umění a umění v době protektorátu).

20) Od tzv. třetí republiky ke stalinské diktatuře (Poválečná proměna čs. společnosti a politiky, komunistický převrat, podoby komunistické diktatury v 50. letech, umění od pozdního surrealismu přes existencialismus až po nástup abstraktního expresionismu).

21) Československo od revize stalinismu po Pražské jaro 1968 (Čs. politika a společnost v 60. letech, tzv. pražské jaro roku 1968 a výsledná reakce Sovětského svazu, umění 50. a 60. let od „sorely“ po bruselský styl).

22) Československo od normalizace do „sametové revoluce“ (Proces „normalizace“ v politice a společnosti, jeho důsledky pro sociální struktury a život v ČSSR, krize režimu v 80. letech a tzv. „sametová revoluce“; brutalismus a moderní a postmoderní umění 70. a 80. let).

II. Oddíl – Prezentace

1) Archeologie 1, využití archeologických pramenů při prezentaci historického a kulturního dědictví. Konkrétní prezentace (událost, lokalita, památka aj.). Archeologické dědictví pravěku, starověku i středověku (prezentace vybraného tématu).

2) Archeologie 2, archeologie novověku, industriální archeologie, využití hmotných a ikonografických pramenů při prezentaci historického a kulturního dědictví. Konkrétní prezentace (bojiště, vysídlené lokality, technické památky a jejich konverze a rekonverze, textilní památky aj.).

3) Pomocné vědy historické, využití pomocných věd historických, respektive pomocné vědy historické, při prezentaci historického a kulturního dědictví.

4) Město a urbanizace (např. prezentace tématu středověké či raně novověké město, jeho život, organizace a hmotná kultura, moderní urbanizace 19. a 20. století, územní plánování).

5) Zemědělství a vesnice (Prezentace nějakého zemědělského jevu, oblasti, technologie, přerodu vesnice, kolektivizace, zemědělské výroby, zemědělská muzea v ČR).

6) Religiozita (Prezentace církevní památky, slavností, rituálu, duchovní osobnosti).

7) Vzdělanost a školství (Prezentace libovolného tématu v oblasti dějin vzdělávání).

8) Hospodářské dějiny, využití hospodářských dějin při prezentaci historického a kulturního dědictví. Konkrétní prezentace (řemeslná, manufakturní, průmyslová výroba), obchod, doprava aj.).

9) Dějiny vědy a techniky, prezentace tématu z oblasti dějin věd a techniky (příslušný vědní nebo technický obor, vědecká revoluce, vědeckotechnická revoluce, objev, vynález, osobnost aj.).

10) Dějiny vojenství, opevnění a militární památky. Prezentace tématu z oblasti dějin vojenství, z oblasti opevnění nebo militárních památek (válka, válečný konflikt, bitva, vojenský režim, vojenská vzpoura, vojevůdce, fortifikace daného místa, objektu, militární památka – bojiště, vojenský objekt, opevněný objekt, památník, pomník aj.).

11) Regionální dějiny. Presentace tématu z oblasti regionálních dějin. Konkrétní prezentace (lokalita – místo, obec, město, událost, památka, spolek, sdružení, osobnost; naučná stezka a dal.).

12) Památková péče a druhy památkové ochrany: národní kulturní památka; kulturní památka; památková rezervace – městská, vesnická, archeologická; památková zóna – městská, vesnická, krajinná; ochranné pásmo, Seznam světového dědictví UNESCO. Presentace konkrétní památky, památkové rezervace nebo zóny.

13) Paměťové instituce. Zařízení muzejního typu, jejich poslání a funkce, kterými je naplňováno. Specifika provádění zařízením muzejního typu na příkladu konkrétního zařízení.

14) Edukace a muzejní pedagogika a jejich využití v konkrétním zařízení muzejního typu.

15) Presentace a komunikace v zařízeních muzejního typu. Presentace prostřednictvím výstavní činnosti a komunikace prostřednictvím interaktivních programů. Příklady z konkrétního zařízení (z konkrétních zařízení) muzejního typu.

16) Historie a veřejnost, vztahy zařízení muzejního typu k veřejnosti (PR) na příkladu konkrétní instituce.

17) Management kulturních institucí – plánování, financování (fundraising), komunikace, na příkladu konkrétní instituce.

18) Využití moderních informačních a komunikačních technologie při prezentaci historického a kulturního dědictví. Příklad prezentace (téma, lokalita, událost, památka, spolek, sdružení, instituce, osobnost aj.).